Death Constant Beyond Love

By Gabriel García Márquez

GROUP 5 MEMBERS:

BAUTISTA, GAIA MAE A.
COSTALES, STEPHANIE A.
CRUZ, ALEXANDRA L.
PURAWAN, MARY ANNE B.
QUE, ANGELINE D.
SAN JUAN, QUERUBIN CELESTE M.

Simulaang Lenggwahe	Tanguhang Lenggwahe	Wasto	Malina w	Natural ang Daloy	Komento
	UNANG PAHINA (PAGE ONE)				
Senator Onesimo Sanchez had six months and eleven days to go before his death when he found the woman of his life. He met her in Rosal del Virrey, an illusory village which by night was the furtive wharf for smugglers' ships, and yet it seemed in broad daylight the most useless inlet on the desert, looking out on an arid and directionless sea, so far removed from everything that no one would have suspected that someone capable of changing the destiny of anyone lived there. Even its name was a kind of joke, because the only rose in that village was being worn by Senator Onesimo Sanchez himself on the same afternoon that he met Laura Farina.	Si Senador Onesimo Sanchez ay mayroon na lamang natitirang anim na buwan at labing-isang araw sa kaniyang buhay nang makilala niya ang babaeng kaniyang pinakamamahal. Nakilala niya ito sa Rosal del Virrey, isang baryo na mapanlinlang, na sa gabi ay nagsisilbing daungan ng mga kontrabandong barko, ngunit sa umaga ay nagmimistulang pangkaraniwang baybayin na nakatanaw sa tuyo't walang patutunguhang dagat, malayo sa lahat ng bagay kaya walang sinuman ang mag-aakalang may taong kayang baguhin ang kapalaran ng sinumang nakatira roon. Maging ang pangalan nito ay isang katatawanan dahil ang natatanging rosas na mayroon lamang ang lugar ay ang rosas na mismong suot ng Senador sa parehong hapon na nakilala niya si Laura Farina.				
It was an unavoidable stop in the electoral campaign he made every four years. The carnival wagons had arrived in the morning. Then came the trucks with the rented Indians who were carried into the towns in order to enlarge the crowds	Tuwing araw ng eleksyon, hindi nawawala sa ruta ng kaniyang pinangangampaniya ang lugar ng Rosal del Virrey. Umaga nang magsidatingan ang mga sasakyang pangkarnabal, kasabay din nito ang pagdating ng mga trak na may sakay na				

at public ceremonies. A short time before eleven o'clock, along with the music and rockets and jeeps of the retinue, the ministerial automobile, the color of strawberry soda, arrived. Senator Onésimo Sánchez was placid and weatherless inside the air-conditioned car, but as soon as he opened the door he was shaken by a gust of fire and his shirt of pure silk was soaked in a kind of light-colored soup and he felt many years older and more alone than ever. In real life he had just turned forty-two, had been graduated from Göttingen with honors as a metallurgical engineer, and was an avid reader, although without much reward, of badly translated Latin classics. He was married to a radiant German woman who had given him five children and they were all happy in their home, he the happiest of all until they told him, three months before, that he would be dead forever by next Christmas.

bayarang mga Indiano na dinala sa bayan upang dumami ang bilang ng mga tao sa isinasagawang pampublikong seremonya. Ilang sandali bago mag-alas onse, dumating ang Senador na sakay ng kaniyang sasakyang may kulay na strawberry soda. Kasabay ng kaniyang pagdating ang pagtugtog ng musika, mga paputok, at dyip ng kaniyang mga tauhan. Mula sa loob ng kaniyang modernong sasakyan, hindi alintana ng senador ang init ng panahon, ngunit sa sandaling bukasan niya ang pinto, bumungad ang mainit na singaw ng hangin at ang kaniyang damit na yari sa purong seda ay basang-basa ng pawis at pakiramdam niya ay mas lalo siyang tumanda at mas lalo niyang naramdaman ang pag-iisa. Sa katunayan, siya ay kaka-apatnapu't dalawang taon pa lamang. Nakapagtapos siya ng kursong metallurgical engineering nang may karangalan sa Gottingen. Siya ay mahilig magbasa, ngunit limitado ang kaniyang interes sa mga klasikong akda sa Latin dahil sa hindi maayos na pagkakasalin ng mga ito. Siya ang pinakamasaya sa lahat, kasama ang kaniyang mapagmahal na Aleman na asawa at limang anak, tatlong buwan bago niya nalaman na tuluyan na siyang mawawala bago mag-Pasko.

While the preparations for the public rally were being completed, the senator managed to have an hour alone in the house they had set aside for him to rest in. Before he lay down he put in a glass of drinking water the rose he had kept alive all across the desert. lunched on the diet cereals that he took with him so as to avoid the repeated portions of fried goat that were waiting for him during the rest of the day, and he took several analgesic pills before the time prescribed so that he would have the remedy ahead of the pain. Then he put the electric fan close to the hammock and stretched out naked for fifteen minutes in the shadow of the rose, making a great effort at mental distraction so as not to think about death while he dozed. Except for the doctors, no one knew that he had been sentenced to a fixed term, for he had decided to endure his secret all alone, with no change in his life, not because of pride but out of shame.

Habang tinatapos ang ginagawang paghahanda para sa pampublikong pagtitipon, nagkaroon ng oras ang senador para sa kaniyang sarili sa bahay na inilaan para siya'y makapagpahinga. Bago humiga, nilagay niya ang rosas na kaniyang isinalba mula sa matinding init ng panahon sa isang baso ng tubig. Sa kaniyang agahan, para maiwasan ang paulit-ulit na pagkain ng prinitong kambing na sa kaniya'y inihanda, mas pinili niyang kainin ang baon niyang *cereal* at saka siya uminom ng ilang piraso ng analgesic pills nang mas maaga sa itinakdang oras ng pag-inom niya ng gamot para maagapan ang sakit bago niya pa ito maramdaman. Pagkatapos, inilapit niya ang **bentilador** sa duyan at humiga ng hubo't hubad ng kinse minuto, sa ilalim ng anino ng rosas, pilit na ibinabaling ang kaniyang isip sa ibang bagay upang maiwasan ang kaniyang pag-iisip sa hindi matatakasang kamatayan sa kaniyang pag-iglip. Maliban sa mga doktor, wala ng iba pang nakakaalam na bilang na lamang ang kaniyang panahon, ito'y ayun sa kagustuhan ng Senador na ito'y ilihim, walang maging pagbabago sa kaniyang buhay, hindi dahil sa pagmamalaki kundi dahil sa

kahihiyan.

He felt in full control of his will when he appeared in public again at three in the afternoon, rested and clean, wearing a pair of coarse linen slacks and a floral shirt, and with his soul sustained by the anti-pain pills.	Bandang alas-tres ng hapon, bago siya muling lumitaw sa publiko, ramdam niya ang buong kontrol sa kanyang sarili. Malinis at nakapagpahinga, suot ang isang pares ng pantalong gawa sa <i>coarse linen</i> at bulaklaking polo, at ang kanyang diwa ay nabuhayan sa tulong ng pag-inom niya ng gamot na pang-alis ng sakit.		
	IKALAWANG PAHINA	L	
	(PAGE TWO)		
Nevertheless, the erosion of death was much more pernicious than he had supposed, for as he went up onto the platform he felt a strange disdain for those who were fighting for the good luck to shake his hand, and he didn't feel sorry as he had at other times for the groups of barefoot Indians who could scarcely bear the hot saltpeter coals of the sterile little square. He silenced the applause with a wave of his hand, almost with rage, and he began to speak without gestures, his eyes fixed on the sea, which was sighing with heat. His measured, deep voice had the quality of calm water, but the speech that had been memorized and ground out so many times had not occurred to him in the nature of telling the truth, but, rather, as	Gayunpaman, ang paglapit ng kamatayan sa kaniya ay higit na naka apekto sa kaniyang sarili. sa kaniyang pag-akyat sa plataporma, nakaramdam siya ng kakaibang pagkamuhi sa mga taong nasisiksikan para sa pagkakataong mahawakan siya. Wala na rin siyang awa pang nararamdaman sa pangkat ng mga Indianong walang sapatos na halos hindi na makayanan ang nagbabagang init ng kawalan ng pag-asa sa lugar. Sa pagkumpas ng kaniyang kamay, kaniyang pitagil ang palakpakan ng mga tao na may bahid ng galit, at sa kaniyang pagsasalita hindi sumasabay ang kaniyang mga kamay. Ang kaniyang mga mata ay nakatuon sa dagat na kung saan ito'y kasama niyang		

the opposite of a fatalistic pronouncement by Marcus Aurelius in the fourth book of his Meditations.	nanaghoy sa init. Ang kaniyang mahinahon at malalim na boses ay katulad ng payapang dagat, ngunit ang talumpating kaniyang pinag-aralan at inensayo nang ilang beses ay hindi man lang sumagi sa kaniyang isipan bilang isang paraan ng pagpapahayag ng katotohanan, kundi bilang kabaligtaran ng ipinahayag ni Marcus Aurelius sa ikaapat na libro ng kanyang " <i>Meditations</i> ."		
"We are here for the purpose of defeating nature," he began, against all his convictions. "We will no longer be foundlings in our own country, orphans of God in a realm of thirst and bad climate, exiles in our own land. We will be different people, ladies and gentlemen, we will be a great and happy people."	"Naririto tayong lahat dahil sa layuning talunin ang kalikasan" panimula niya, taliwas sa kaniyang paniniwala. "Hindi na tayo magiging mga alipin sa sarili nating bansa, tayong mga ulilang anak ng Diyos sa mundo ng paghihirap, mga tinapon mula sa sarili nating lupain. Tayo'y magiging natatangi, mga binibini't ginoo, tayo ay magiging dakila at masaya."		
There was a pattern to his circus. As he spoke his aides threw clusters of paper birds into the air and the artificial creatures took on life, flew about the platform of planks, and went out to sea. At the same time, other men took some prop trees with felt leaves out of the wagons and planted them in the saltpeter soil behind the crowd. They finished by setting up a cardboard façade with make-believe houses of red brick that had glass	May anyo ang kaniyang kasinungalingan. Habang siya ay nagsasalita, ang kaniyang mga tauhan ay nagpalipad ng mga kumpol na ibong papel at ang mga artipisyal na nilalang na ito ay nagkaroon ng buhay, ito ay nagsiliparan sa ibabaw ng entablado at lumipad patungo sa dagat. Kasabay nito, kumuha ang ibang mga kalalakihan ng mga <i>props</i> na puno na may dahong <i>felt</i> sa bagon at ito'y itinanim sa lupang may <i>salitre</i> sa likuran		

windows, and with it they covered the miserable real-life shacks.	ng mga tagapakinig. Natapos sila sa paghahanda nang maitayo ang elebasyóng gawa sa karton na may mga pekeng bahay na mayroong pulang ladrilyo at salaming bintana, at sa pamamagitan nito ay napagtakpan nila ang miserableng buhay sa barong barong.		
The senator prolonged his speech with two quotations in Latin in order to give the farce more time. He promised rainmaking machines, portable breeders for table animals, the oils of happiness which would make vegetables grow in the saltpeter and clumps of pansies in the window boxes. When he saw that his fictional world was all set up, he pointed to it. "That's the way it will be for us, ladies and gentlemen," he shouted. "Look! That's the way it will be for us."	Mas pinahaba pa ng Senador ang kaniyang talumpati sa pagbibigayng dalawang pahayag mula sa wikang Latin upang mas mabigyan ng mas maraming oras sa pagpapalabas ng kasinungalingan. Kaniyang pinangakuan ang mga tagapakinig ng mga makinarya na lumilikha ng ulan, <i>breeder</i> para sa alagang hayop, langis ng kaligayahan na magpapalago ng mga gulay sa lupa ng <i>salitre</i> at kumpol ng mga bulaklak sa bintana. Nang makita niyang kumpleto na ang kaniyang imahinasyon na mundo ay itinuro niya ito, "Iyan ang landas na para sa atin, mga binibini't ginoo" sigaw niya "Tignan ninyo! Ayan ang landas na para sa atin."		
The audience turned around. An ocean liner made of painted paper was passing behind the houses and it was taller than the tallest houses in the artificial city. Only the senator himself noticed that since it had been set up and taken down and carried from one place to	Nagsilingunan ang mga manonood. Ang barkong gawa sa pininturahang papel ay dumaraan sa likuran ng mga bahay na siyang mas mataas kaysa pinakamataas na bahay sa imahinasyong lungsod. Tanging ang senador lamang ang nakapansin nito, sapagkat		

another the superimposed cardboard town had been eaten away by the terrible climate and that it was almost as poor and dusty as Rosal del Virrey.	simula nang ito ay ginawa, binaklas, at dinala mula sa isang lugar patungo sa isa pa. kasabay ng pananalasa ng masamang klima ang pagkasira ng karton na inilapat sa lungsod na sumasalamin sa pagiging marupok at madumi		
For the first time in twelve	ng Rosal del Virrey. Sa unang pagkakataon sa loob		
For the first time in twelve years, Nelson Farina didn't go to greet the senator. He listened to the speech from his hammock amidst the remains of his siesta, under the cool bower of a house of unplaned boards which he had built with the same pharmacist's hands with which he had drawn and quartered his first wife. He had escaped from Devil's Island and appeared in Rosal del Virrey on a ship loaded with innocent macaws, with a beautiful and blasphemous black woman he had found in Paramaribo and by whom he had a daughter. The woman died of natural causes a short while later and she didn't suffer the fate of the other, whose	Sa unang pagkakataon sa loob ng labing-dalawang taon, hindi pumunta si Nelson Farina upang salubungin ang senador. Pinakinggan lamang nito ang talumpati ng Senador mula sa kanyang duyan sa kalagitnaan ng kaniyang pahinga sa hapon sa ilalim ng malilim na silong sa kaniyang bahay na yari sa tagpi-tagping tabla na kaniyang itinayo gamit ang parehong mga kamay ng isang parmasyutiko na ginamit sa pagpatay sa kaniyang unang asawa . Nakatakas siya mula sa bilangguan na tinatawag na Isla ng Demonyo at muling nakita sa Rosal del Virrey lulan ng isang barko na puno ng mga inosenteng <i>parrot</i> , kasama ang isang maganda		
pieces had fertilized her own cauliflower patch, but was buried whole and with her Dutch name in the local	ngunit walang relihiyon na kayumangging babae na kaniyang natagpuan sa Paramaribo at kung kanino		
cemetery. The daughter had inherited her color and her figure along with her father's yellow and astonished eyes, and he had good reason to imagine that he was rearing the most beautiful woman in the	siya nagkaroon ng anak na babae. At sa hindi kalaunan, namatay ang babae dahil sa sakit sa maikling panahon at hindi niya naranasan ang kapalaran ng iba kung saan ang pira-pirasong labi ay		

world.	ngayo'y nagpapabunga sa kaniyang tanim na <i>cauliflower</i> , ngunit siya ay inilibing ng buo at ang kaniyang pangalan ay nakaukit sa lokal na sementeryo. Ang kanilang babaeng anak ay namana ang kulay at ang hugis ng katawan ng kaniyang ina; gayon din ang kulay amarilyong mga mata ng kaniyang ama na nagbibigay ng makabuluhang kahulugan—na siya ay nagpapalaki ng pinakamagandang babae sa mundo.		
	IKATLONG PAHINA (PAGE THREE)	•	
Ever since he had met Senator Onésimo Sánchez during his first electoral campaign, Nelson Farina had begged for his help in getting a false identity card which would place him beyond the reach of the law. The senator, in a friendly but firm way, had refused. Nelson Farina never gave up, and for several years, every time he found the chance, he would repeat his request with a different recourse. But this time he stayed in his hammock, condemned to rot alive in that burning den of buccaneers. When he heard the final applause, he lifted his head, and looking over the boards of the fence, he saw the back side of the farce: the props for the	Mula noong una niyang makilala si Senator Onesimo Sanchez sa una nitong pangangampanya sa eleksyon, paulit-ulit nang humihingi ng tulong si Nelson Farina na magkaroon ng pekeng pagkakakilanlan na makapagpapalaya sa kaniya mula sa batas. Si senador Sanchez ay kilala sa pagiging pala kaibigan na tao, ngunit mariin niya itong tinanggihan. Hindi sumuko si Nelson Farina, at sa loob ng ilang taon, tuwing may pagkakataon siya, paulit-ulit niyang hiningi ang kanyang hiling sa iba't ibang paraan. Ngunit palaging nakatanggap siya ng parehong sagot. Kaya sa pagbisita na ito, nanatili siya sa kanyang duyan, na siya'y itinakdang mabulok		

buildings, the framework of the trees, the hidden illusionists who were pushing the ocean liner along. He spat without rancor.	nang buhay sa lugar na iyon. Nang marinig niya ang huling palakpakan, kaniyang ini-angat ang kaniya ulo at, siya'y dumungaw mula sa likod ng bakod, nakita niya ang mga na sa likod ng pagpapanggap: ang mga ginagamit na kagamitan na para sa mga gusali, ang balangkas ng mga puno, ang mga nakatagong magikero na buong oras nagtutulak ng barko sa dagat. dumura siya ng walang bahid na galit.		
"Merde," he said. "C'est le Blacamán de la politique." After the speech, as was customary, the senator took a walk through the streets of the town in the midst of the music and the rockets and was besieged by the townspeople, who told him their troubles. The senator listened to them good-naturedly and he always found some way to console everybody without having to do them any difficult favors. A woman up on the roof of a house with her six youngest children managed to make herself heard over the uproar and the fireworks.	pagkatapos ng talumpati, tulad ng nakaugalian, ang senador ay naglakad-lakad sa bayan, sa gitna ng tugtugan kasabay ang ingay ng taong bayan na tila sinasambit ang mga hinanaing nito sa buhay. Ang Senador ay agarang sumagot ng mabubulaklak nitong mga solusyon para sa ikaka-ayos ng isyung bayan at handang mag bigay tulong sa sinasakupan nito ng walang hinihinging kapalit. May isang babae kasama ng anim niyang anak, umakyat sila sa bubungan ng bahay para makita ang ingay na nagmumula sa labas ng bahay at nasaksihan din nila fireworks.		
"I'm not asking for much, Senator," she said. "Just a donkey to haul water from Hanged Man's Well." The senator noticed the six thin	"hindi ako humihingi ng kahit ano Senador" sabi ng babae. "isang asno lamang na masipag mag igib ng tubig mula sa balon"		

children. "What became of your husband?" he asked.	Napansin ng Senador ang anim na nangangayat nitong anak, "ano ang nangyari sa asawa mo?"		
"He went to find his fortune on the island of Aruba," the woman answered good-humoredly, "and what he found was a foreign woman, the kind that put diamonds on their teeth." The answer brought on a roar of laughter.	"umalis siya para makipagsapalaran sa Aruba" magalang na sagot ng babae, "isang dayuhang babae lang pala ang matatagpuan niya doon na nagkakabit ng diyamante sa ngipin" ang sagot nito na nagdulot ng matinding halakhak		
"All right," the senator decided, "you'll get your donkey." A short while later an aide of his brought a good pack donkey to the woman's house and on the rump it had a campaign slogan written in indelible paint so that no one would ever forget that it was a gift from the senator.	"oh siya sige""makukuha mo ang iyong asno" desisyon ng senador. Maya maya lamang ay isa sa kanyang katulong ang nagdala ng asno sa bahay ng babae, ngunit sa may bandang puwit ay may nakalagay nitong pangalan ng Senador sa pag kampanya gamit ang pinturang hindi nabubura, ito raw ay para hindi makalimutan ng kahit sino man na ito ay nanggaling sa Senador.		
Along the short stretch of street he made other, smaller gestures, and he even gave a spoonful of medicine to a sick man who had had his bed brought to the door of his house so he could see him pass. At the last corner, through the boards of the fence, he saw Nelson Farina in his hammock, looking ashen and gloomy, but nonetheless the senator	Naglakad-lakad pa ang senador sa kabilang kalye, may isang lalaking may sakit na nakahiga sa kama, nakalagay sa pintuan para hintayin ang pag daan ng Senador. Nakita nga siya ng Senador at binigyan ito ng isang kutsarang gamot. Nang marating niya ang dulo ng kalye, nakita niya sa bakod si Nelson na		

	I	l	I	
greeted him, with no show of affection.	nakahiga sa duyan, malungkot at tila malalim ang iniisip. Walang pag aalinlangan ay kinamusta ito ng Senador nang walang halong emosyon.			
"Hello, how are you?" Nelson Farina turned in his hammock and soaked him in the sad amber of his look. "Moi, vous savez," he said.	"kamusta ka?", si Nelson ay bumaling sa kanyang duyan at sinalubong niya ang Senador sa nakasimangot na mukha. "moi vous savez" sagot ni Nelson.			
	IKAAPAT NA PAHINA (PAGE FOUR)			
His daughter came out into the yard when she heard the greeting. She was wearing a cheap, faded Guajiro Indian robe, her head was decorated with colored bows, and her face was painted as protection against the sun, but even in that state of disrepair it was possible to imagine that there had never been another so beautiful in the whole world. The senator was left breathless. "I'll be damned!" he breathed in surprise. "The Lord does the craziest things!"	Ang kanyang anak na babae ay lumabas mula sa bakuran nang marinig nito ang pagbati. Nakasuot ito ng mumurahing pudpod na <i>Guajiro Indian Robe</i> . Sa bahagi ng kanyang ulo, ito'y pinapalamutian ng iba't-ibang kulay na laso. Ang kanyang mukha ay pintado bilang proteksyon laban sa araw. Ngunit kahit na hindi maayos ang kanyang mukha, hindi maiiwasang maisip na wala nang ibang taong kasingganda niya sa buong mundo. Nahalina ang Senador. "Hindi ako makapaniwala!" bulalas niya sa pagkabigla. "Tunay ngang ang Panginoon ay gumagawa ng mga kahanga-hangang bagay!"			

That night Nelson Farina dressed his daughter up in her best clothes and sent her to the senator. Two guards armed with rifles who were nodding from the heat in the borrowed house ordered her to wait on the only chair in the vestibule.	Sa gabing iyon, binihisan ni Nelson Farina ng pinakamagandang damit ang kanyang anak at ipinadala ito sa Senador. Dalawang guwardya na may dalang baril ay nakakunot ang mga noo dahil sa init na nanggagaling sa bahay na inuupahan. Inutusan ng mga ito ang dalaga na maghintay sa isang natatanging upuan sa pasilyo.		
The senator was in the next room meeting with the important people of Rosal del Virrey, whom he had gathered together in order to sing for them the truths he had left out of his speeches. They looked so much like all the ones he always met in all the towns in the desert that even the senator himself was sick and tired of that perpetual nightly session. His shirt was soaked with sweat and he was trying to dry it on his body with the hot breeze from an electric fan that was buzzing like a horse fly in the heavy heat of the room.	Ang Senador ay nasa susunod na silid at nagpupulong kasama ang mga mahahalagang tao sa Rosal del Virrey, na kanyang tinipon at inumpisahan upang ipahayag sa kanila ang mga katotohanang hindi niya nabanggit sa kanyang mga naging talumpati. Halos magkakamukha na nang husto ang mga taong palagi niyang nakakasalamuha sa lahat ng bayan, sa disyerto. Kaya't ang Senador mismo ay napapagod at nagkakasakit na sa walang tigil na pagpupulong gabi-gabi. Basang-basa sa pawis ang kanyang damit, at sinusubukan niyang patuyuin ito sa kanyang katawan gamit ang mainit na hanging nagmumula sa elektrikong bentilador na umuugong na parang langaw sa matinding init sa silid.		
"We, of course, can't eat paper birds," he said. "You and I know that the day there are trees and flowers in this heap of goat	"Tiyak, hindi natin kayang tuparin ang mga mapanlinlang na pangako," sabi niya. "Alam nating lahat na ang lugar na ito		

dung, the day there are shad instead of worms in the water holes, that day neither you nor I will have anything to do here, do I make myself clear?"	ay puno ng gahaman, korapsyon, at paghihirap. Sa araw na magkaroon ng pagbabago, kalayaan, at pag-asang umunlad ang lugar na ito, wala sa atin ang makapagbabago rito. Naunawaan ba ang aking pahayag?"		
No one answered. While he was speaking, the senator had torn a sheet off the calendar and fashioned a paper butterfly out of it with his hands. He tossed it with no particular aim into the air current coming from the fan and the butterfly flew about the room and then went out through the half-open door. The senator went on speaking with a control aided by the complicity of death.	Walang sumagot. Habang siya'y nagsasalita, pinilas ng Senador ang isang pahina mula sa kalendaryo at ginawa niya itong isang paruparong papel gamit ang kanyang mga kamay. Pinalipad niya ito nang walang tiyak na direksyon sa hangin na nagmumula sa bentilador. Ang paruparo ay lumipad sa paligid ng silid at saka lumabas sa nakaawang na pinto. Ang Senador ay patuloy na nagsasalita nang may pagpapakita ng kapangyarihan at pagdidirekta sa kanyang pananalita.		
"Therefore," he said, "I don't have to repeat to you what you already know too well: that my reelection is a better piece of business for you than it is for me, because I'm fed up with stagnant water and Indian sweat, while you people, on the other hand, make your living from it."	"Kung gayon," sabi niya, "hindi ko na kailangang ulitin pa sa inyo ang mga bagay na alam niyo nang masyado: Na ang aking pagkakabalik sa pwesto ay mas kapakipakinabang na negosyo para sa inyo kaysa sa akin, dahil ako'y sawa na sa nakatambak na tubig at pawis ng mga Indiano. Samantalang kayo naman, sa kabilang banda, mas nakikinabang pa rito.		

Laura Farina saw the paper butterfly come out. Only she saw it because the guards in the vestibule had fallen asleep on the steps, hugging their rifles. After a few turns, the large lithographed butterfly unfolded completely, flattened against the wall, and remained stuck there. Laura Farina tried to pull it off with her nails. One of the guards, who woke up with the applause from the next room, noticed her vain attempt. "It won't come off," he said sleepily. "It's painted on the wall."	Nakita ni Laura Farina ang paruparong papel na lumabas. Siya lamang ang nakakita nito dahil ang mga guwardyang nasa pasilyo ay natutulog sa may hagdanan, yakap ang kanilang mga baril. Matapos ang ilang pag-ikot, ang malaking litograpiyang paruparo ay lubusang bumukas, lumapat sa pader, at nanatiling nakadikit doon. Sinubukang tanggalin ito ni Laura Farina gamit ang kanyang mga kuko. Isa sa mga guwardya ang nagising dahil sa palakpakang nanggagaling sa kabilang silid ang nakapansin sa kanyang pagtatangka, na hindi nagtagumpay.		
Laura Farina sat down again when the men began to come out of the meeting. The senator stood in the doorway of the room with his hand on the latch, and he only noticed Laura Farina when the vestibule was empty. "What are you doing here?" "C'est de la part de mon père," she said.	"Hindi iyan matatanggal," sabi ng guwardyang antok na antok. "Nakapinta iyan sa pader." Umupo muli si Laura Farina nang magsimulang lumabas ang mga kalalakihan mula sa pagpupulong. Ang Senador ay nakatayo sa pintuan ng silid habang ang kamay nito'y nakahawak sa aparato. Napansin lamang niya si Laura Farina noong wala ng tao sa pasilyo. "Ano ang ginagawa mo rito?" (Tanong ng Senador) "Pinadala ako rito ng aking ama." sabi niya (Laura Farina).		
The senator understood. He scrutinized the sleeping guards, then he scrutinized Laura	Agad namang naintindihan ng Senador. Sinuri niyang maigi ang mga natutulog na		

		T T	· · · · · · · · · · · · · · · · · · ·
Farina, whose unusual beauty was even more demanding than his pain, and he resolved then that death had made his decision for him. "Come in," he told her.	guwardya pagkatapos ay sinuri niya rin nang malalim si Laura Farina, na ang kakaibang kagandahang taglay nito ay higit pa sa kanyang sakit. Doon ay nagpasya siya na ang kamatayan na ang magdedesisyon para sa kanya. "Pasok ka," sabi nito sa kanya (Laura Farina).		
Laura Farina was struck dumb standing in the doorway to the room: thousands of bank notes were floating in the air, flapping like the butterfly. But the senator turned off the fan and the bills were left without air and alighted on the objects in the room. "You see," he said, smiling, "even shit can fly."	Nabigla si Laura Farina habang nakatayo sa pintuan ng silid. Libu-libong mga salaping pera ang lumulutang sa ere, pumapagaspas na parang mga paruparo. Ngunit agad ding pinatay ng Senador ang bentilador. Nawalan ng hangin ang mga pera na kanina'y sumasayaw sa hangin, at mahinahong nahulog ang mga ito sa mga bagay na nasa loob ng silid. "Kita mo," sabi niya, bakas ang ngiti sa labi. "Kahit ang mga walang kwentang bagay ay kayang lumipad."		
	IKALIMANG PAHINA (PAGE FIVE)		
Laura Farina sat down on a schoolboy's stool. Her skin was smooth and firm, with the same color and the same solar density as crude oil, her hair was the mane of a young mare, and her huge eyes were brighter than the light. The senator followed the thread of her look and finally found the	Naupo si Laura Farina sa isang uri ng upuang kadalasang ginagamit sa mga silid aralan ng mga Indonesian. Ang kaniyang kutis ay banayad at walang kapintasan na maihahalintulad sa isang krudo ng langis dahil sa natatangi nitong kintab at kulay, ang kaniyang buhok ay hindi		

rose, which had been tarnished by the saltpeter.	nalalayo sa katangian ng buhok ng isang batang kabayong babae, at ang mga malalaki niyang mata ay may kakaibang liwanag na walang katulad. Sa pagsunod sa mga tingin nito, napansin ng senador ang isang rosas na nasira ng <i>salitre</i> .		
"It's a rose," he said. "Yes," she said with a trace of perplexity. "I learned what they were in Riohacha."	" Ito ay rosas." sabi ng senador. " Oo" sagot naman ni Laura Farina na may halong pag-aalinlangan. " Nalaman ko kung ano ang mga ito sa Riohacha".		
The senator sat down on an army cot, talking about roses as he unbuttoned his shirt. On the side where he imagined his heart to be inside his chest he had a corsair's tattoo of a heart pierced by an arrow. He threw the soaked shirt to the floor and asked Laura Farina to help him off with his boots.	Umupo sa isang terehas ang senador, habang siya'y nagkukuwento patungkol sa mga rosas, kaniya ring tinatanggal ang kaniyang damit. Sakabilang banda kung san pinaniniwalaan niyang kinaroroonan ng kaniyang puso, nakalakip ang isang corsair tattoo na may pusong pinana. Matapos niyang itapon ang kaniyang basang damit na pinagbihisan sa sahig, humingi siya ng tulong kay Laura Farina para tulungan siyang tanggalin ang kaniyang sapatos.		
She knelt down facing the cot. The senator continued to scrutinize her, thoughtfully, and while he was untying the laces he wondered which one of them would end up with the bad luck of that encounter.	Sa pagluhod ni Laura Farina sa harap ng terehas, patuloy siyang tinitignan ng masususing tingin ng senador, habang tinatanggal niya ang sintas, biglang napaisip ang senador kung sino sa kanilang dalawa ang malalagay sa		

	I		
	masaklap na kalagayan na kaakibat ng pagtatagpo ng kanilang landas.		
"You're just a child," he said.	" Masyado ka pang bata," sabi ng senador.		
"Don't you believe it," she said. "I'll be nineteen in April."	" Wag mo 'tong paniwalaan," sagot ni Laura sa senador. "		
The senator became interested.	Ako'y maglalabing-siyam na sa		
"What day?"	darating na Abril".		
"The eleventh," she said.	Naging agaw pansin ito sa senador.		
"The senator felt better. "We're both Aries," he said. And smiling, he added: It's the sign of solitude."	" Anong araw?" " sa ika-labing isa," sagot ni Laura.		
	Gumaan ang pakiramdam ng senador. "Pareho pala tayong <i>Aries,</i> " sabi ng senador, at ngumiti.		
	" tanda ito ng kalungkutan," dagdag pa nito.		
Laura Farina wasn't paying attention because she didn't know what to do with the boots. The senator, for his part, didn't know what to do with Laura Farina, because he wasn't used to sudden love affairs and, besides, he knew that the one at hand had its origins in indignity. Just to have some time to think, he held Laura Farina tightly between his knees, embraced her about the waist, and lay down on his back	Hindi ito pinansin ni Laura Farina dahil ang kaniyang pansin ay nakatuon sa kung paano ang gagawin niya sa mga bota. Sakabilang banda naman, sa pananaw ng senador, hindi alam ng senador ang gagawin niya kay Laura farina, dahil sa kadahilanang hindi niya inaasahang mahuhulog ang kaniyang loob dito, At bukod pa rito, alam niyang ang kanilang ugnayan ay nagsimula sa kawalan ng		
on the cot. Then he realized	dangal na paraan. Para		

that she was naked under her dress, for her body gave off the dark fragrance of an animal of the woods, but her heart was frightened and her skin disturbed by a glacial sweat.	magkaroon ng oras para mag-isip, hinawakan niya ng mahigpit si Laura Farina sa pagitan ng kaniyang tuhod, niyakap niya ito sa bandang baywang, at humiga patalikod sa terehas. At napag-alaman nito na siya'y walang damit panloob sa ilalalim ng kaniyang bistida. Ang kaniyang katawan'y nagpapahiwatig ng mapang-akit na halimuyak, ngunit ramdam mo ang takot na bumabalot sa kaniyang puso, at siya'y pinagpapawisan ng malamig.		
"No one loves us," he sighed. Laura Farina tried to say something, but there was only enough air for her to breathe. He laid her down beside him to help her, he put out the light and the room was in the shadow of the rose. She abandoned herself to the mercies of her fate. The senator caressed her slowly, seeking her with his hand, barely touching her, but where he expected to find her, he came across something iron that was in the way.	"Walang nagmamahal sa 'tin". Buntong panghihinayang niya. Sinubukan ni Laura Farina na magsalita, ngunit sapat lamang ang hangin para siya'y makahinga. Upang mapalagay ang loob ng dalaga, siya'y inihiga ng senador; pinatay nito ang ilaw at ang silid ay nagmistulang silim sa anino ng rosas. Ipinagkatiwala nalamang ni Laura Farina ang kaniyang kapalaran sa kung anong nakatadhanang mangyari. Habang dahan-dahang siyang hinahaplos ng nangangapang kamay ng senador, nahalos hindi siya makapa, ngunit kung saan siya inaasahang matatagpuan, natagpuan niya ang isang metal na naging balakid sa daan kung saan ito patungo.		
"What have you got there?"	" Ano 'yon?"		

"A padlock," she said. "What in hell!" the senator said furiously and asked what he knew only too well. "Where's the key?"	" isang kandado," sagot ni Laura Farina. " Anong kalokohan ito!" pagalit na sinabi ng senador, at patanong niyang tinanong ang bagay na alam niya ang kasagutan. " Nasaan ang susi?"		
Laura Farina gave a breath of relief. "My papa has it," she answered. "He told me to tell you to send one of your people to get it and to send along with him a written promise that you'll straighten out his situation."	Nakahinga ng maluwag si Laura Farina. "Nasa Ama ko ang susi," sagot nito. "Ipinagbilin nito na sabihin ko sayo na magpadala ka ng iyong mga tauhan para kunin ito kapalit ng kasulatan na ika'y nangangakong gagawa ka ng paraan upang masulosyonan ang sitwasyon kaniyang hinaharap.		
	IKAANIM NA PAHINA (PAGE SIX)		
The senator grew tense. "Frog bastard," he murmured indignantly. Then he closed his eyes in order to relax and he met himself in the darkness. Remember, he remembered, that whether it's you or someone else, it won't be long before you'll be dead and it won't be long before your name won't even be left.	Naging tensiyonado ang senador. "Frog bastard," galit niyang bulong. Pagkatapos ay ipinikit niya ang kanyang mga mata upang makapagpahinga at magmuni-muni. Alalahanin mo, naalala niya, na ikaw man o hindi, sa pag tagal ay mamamatay ka rin at hindi magtatagal kahit ang iyong ngalan ay mawawala."		Mahusay ang pagkakasalin sa unang talata at natural ang daloy.
He waited for the shudder to	Hinintay niyang lumipas ang		

"Do you want the	"Sabihin mo nga sa akin," sambit niya pagkatapos. "Ano				Ang "He waited for the shudder
honest-to-God truth?"	ang narinig mo tungkol sa akin?"				to pass" ay naisalin
"The honest-to-God truth."	anii:				bilang
"Well," Laura Farina ventured, "they say you're worse than the rest because you're different."	"Gusto mo ba ang purong katotohanan?"				"Hinintay niyang lumipas
lest because you're dillerent.					ang kaniyang
	"Oo, ang tapat-sa-Diyos na katotohanan."				takot," na tumpak at
					mahusay na naglalarawa n ng
	"Kung ganoon," panimula ni Laura Farina, "sabi nila ay mas				kanyang emosyonal
	malala ka kaysa sa iba dahil ikaw naiiba."				na estado. Ang orihinal na
					"Tell me one thing"
					ay naisalin
					bilang "Sabihin
					mo nga sa akin," na
					eksakto at malinaw.
The senator didn't get upset.					Ang salin
He remained silent for a long	Hindi nagalit ang senador.	$(\bigcirc)$	$(\bigcirc)$	$(\bigcirc)$	ay tumpak at malinaw,
time with his eyes closed, and	Matagal siyang nanahimik habang nakapikit, at nang muli				napanatili
when he opened them again he seemed to have returned from	niyang idilat ang kaniyang mga				ang emosyon at
his most hidden instincts.	mata ay tila bumalik siya sa				konteksto
	kaniyang kamalayan.				ng orihinal na teksto,
					na teksto, na
					nagpapakit
					a ng senador
					bilang
					mapagmuni
					-muni at maingat sa
					kanyang
					reaksyon.

"Oh, what the hell," he decided. "Tell your son of a bitch of a father that I'll straighten out his situation." "If you want, I can go get the key myself," Laura Farina said. The senator held her back. "Forget about the key," he said, "and sleep awhile with me. It's good to be with someone when	"Buwisit, ano ba iyan", kaniyang naging desisyon, "Sabihin mo sa anak mo na aayusin ko ang sitwasyon niya." "Kung gusto mo, ako mismo ang kukuha ng susi," alok ni Laura Farina.		Ang "Oh, what the hell," he decided ay naisalin bilang "Buwisit, ano ba iyan," kaniyang naging desisyon, na medyo tumpak ngunit maaaring mas mahusay na maiugnay ang tono ng resignation o pagsuko sa
you're so alone.	Siya ay pinigilan ng senador. "Kalimutan mo na ang susi," sabi niya, "at matulog ka muna kasama ko. Masarap ang may kasama kapag pakiramdam mo na ikaw ay nag-iisa."		sitwasyon. Ang "Then she laid his head on her shoulder with her eyes fixed on the rose" ay naisalin bilang "Pagkatapo s ay ipinatong niya ang kanyang ulo sa kanyang ulo sa kanyang balikat habang ang mga mata ay nakatuon sa rosas." Ito ay tumpak at maayos.

Then she laid his head on her shoulder with her eyes fixed on the rose. The senator held her about the waist, sank his face into woods-animal armpit, and gave in to terror. Six months and eleven days later he would die in that same position, debased and repudiated because of the public scandal with Laura Farina and weeping with rage at dying without her.	Pagkatapos ay ipinatong niya ang kanyang ulo sa kanyang balikat habang ang mga mata ay nakatuon sa rosas. Hinawakan siya ng senador sa baywang, isinubsob ang mukha sa kilikili, at nagpadala sa takot. Makalipas ang anim na buwan at labing-isang araw ay mamamatay siya sa ganoon ding posisyon, nang walang dignidad at mababang reputasyon dahil sa naganap na iskandalo sa pagitan nila ni Laura Farina at pag hagulgol sa iyak na may galit sa		
	sa iyak na may galit sa pagkamatay niya ng hindi siya		
	kasama.		